

Jornades: El paper dels centres de documentació especialitzats

El Servei de Documentació d'Història Local de Catalunya de la Universitat Autònoma de Barcelona

Maribel Cuadrado Benítez
Servei de Documentació d'Història Local de Catalunya

■ INTRODUCCIÓ

El Servei de Documentació d'Història Local de Catalunya (SDHLC) és un servei de suport a la recerca de la Universitat Autònoma de Barcelona, adscrit al Departament d'Història Moderna i Contemporània i dirigit pel Dr. Borja de Riquer, que està en funcionament des de l'any 1987.

El SDHLC va néixer amb el propòsit d'esdevenir un eix aglutinador d'un conjunt d'activitats i serveis diversos com l'assessorament i informació sobre les fonts per a la investigació en història local, el seguiment de les investigacions en curs i la promoció de seminaris i debats entorn de la història local. No obstant, tots aquests objectius es van concretar en centralitzar en una base de dades la informació bibliogràfica de temàtica local dispersa en biblioteques i centres d'informació d'arreu de Catalunya, en un intent d'agilitar les tasques de la investigació històrica, tot cons-

truint un instrument eficient per a la seva localització i consulta.

En aquests catorze anys de funcionament, s'ha fet realitat l'objectiu pel qual es va crear el Servei de Documentació d'Història Local de Catalunya i, actualment, ofereix una base de dades amb

més de 80.000 referències, una eina de recerca bàsica al servei dels investigadors, professors, estudiants i un instrument de recuperació del patrimoni documental català.

□ UN CENTRE DE DOCUMENTACIÓ ESPECIALITZAT EN HISTÒRIA LOCAL DE CATALUNYA

Abans de comentar la trajectòria, els productes i els serveis d'aquest centre de documentació, és interessant analitzar les necessitats d'informació i els factors que van incidir en la seva creació i existència. És a dir, contestar la pregunta: per què un centre de documentació especialitzat en història local de Catalunya? Principalment, les ne-

Patrimoni

cessitats venien determinades, d'una banda, pel context de producció i demanda a nivell social i científic i, d'altra banda, per les peculiaritats i la problemàtica específica que presenta la bibliografia local respecte a altres tipus de documentació.

Pel que fa al context científic, a finals dels anys vuitanta es constata un notable augment de la producció i la demanda d'estudis locals. L'interès que va començar a suscitar la història local en aquells anys, fins a convertir-se en una de les línies més dinàmiques de la historiografia catalana, així com la proliferació de publicacions d'aquests estudis (articles en revistes especialitzades, monografies locals, jornades i col·loquis o tesis doctorals d'abast local o comarcal) va comportar l'engrandiment del col·lectiu implicat en els estudis locals, estrictament històrics o no. Els estudis locals van deixar de ser una matèria circumscrita a un nombre reduït d'investigadors de l'entorn universitari i d'estudiosos locals. Les raons d'aquest *boom* de la història local les hauríem de buscar en el progressiu augment del nombre de llicenciats, en la consolidació i racionalització d'institucions i entitats culturals lligades a la recerca històrica i en la professionalització de les seves tasques. Cal destacar també el paper de la història local en l'àmbit de l'ensenyament, especialment en el secundari, com a instrument de socialització i com a recurs didàctic.

El *boom* esmentat es donava, a la vegada, en un context general d'explosió informativa, és a dir, un creixement espectacular del volum de la informació generada. Tal com apunten els estudiosos de la societat de la informació, es pot dir que en aquests moments la producció d'informació ha assolit un nivell tan alt que cap persona ja no pot dominar la totalitat dels coneixements o de les informacions que es generen en una sola de les branques de la ciència; la mateixa complexitat de les societats actuals fa que ningú pugui assolir un bon nivell científic i acadèmic o professional sense obtenir determinades informacions. En aquestes circumstàncies esdevé de vital importància comptar amb sistemes informatius que permetin accedir a la informació que ens interessa de forma ràpida, precisa i econòmica (sense perdre's en una quantitat ingent d'informació no pertinent).

En el nostre cas, a l'augment de la quantitat d'informa-

ció generada s'hi sumava una problemàtica específica derivada de les peculiaritats que presenta aquest tipus d'informació local. Una d'elles és la dispersió de la informació pel territori en centres locals i comarcals. Aquest fenomen es deu a l'escassa difusió i/o la manca de circuits de distribució fora del seu entorn immediat. Els canals de difusió són restringits i poc convencionals (moltes vegades són edicions de centres d'estudis o entitats sense ISBN, que no surten del municipi o comarca).

D'altra banda, el fet que l'edició de bibliografia local sigui moltes vegades iniciativa d'entitats o centres d'estudis locals amb recursos econòmics escassos, fa que sigui freqüent que les publicacions locals es presentin en formats menys habituals que el format llibre o monografia: ja siguin fullets, miscel·lànies i reculls, articles en publicacions periòdiques locals, etc. Això dificulta encara més la seva recuperació ja que aquests tipus de documents s'escapen dels criteris d'anàlisi de centres d'informació i biblioteques de caire més general. En aquests centres, generalment, el nivell d'anàlisi se centra especialment en el format monografies i no es realitza un buidatge exhaustiu de les seves parts -actes de congressos, miscel·lànies, articles de publicacions locals, etc.-, que són els formats més habituals en l'àmbit de la bibliografia local. I, d'altra banda, la descripció del contingut dels documents normalment es realitza amb llenguatges documentals massa genèrics (l'listat d'encapçalaments de matèries) que no permeten recuperar moltes vegades l'especificitat temàtica.¹

Aquestes peculiaritats de la bibliografia local fan que encara es doni la paradoxa que malgrat que la informació bibliogràfica disponible a través d'Internet és abundant (catàlegs bibliogràfics col·lectius, bases de dades, sumaris electrònics de revistes, etc.), s'hi continua recollint la informació bibliogràfica de difusió més convencional (monografies amb ISBN, revistes de distribució general...) i, per tant, persisteixen els problemes d'accés a la informació local.

■ INICIS I TRAJECTÒRIA

Superar les dificultats i mancances derivades de les especificitats de la bibliografia local va ser l'objectiu que es va marcar el SDHLC en el moment de la seva creació.

L'elaboració d'una base de dades especialitzada d'història local de Catalunya es presentava com una eina per aconseguir-ho, ja que realitzava les funcions de pont entre les fonts documentals (primàries o secundàries), els seus dipositaris (arxius i biblioteques locals) i l'usuari (investigadors, estudiants, etc.).

La creació de tota aquesta infraestructura oferia la possibilitat de centralitzar tota la informació, dispersa en biblioteques i altres centres, en una base de dades, agilitant així la recerca de la informació als estudiosos i ciutadans i permetent a la vegada aprofundir en el coneixement del patrimoni documental català, a més d'integrar la bibliografia local en nous suports tècnics.

El Servei, en conveni amb la Diputació de Barcelona i altres entitats locals, està treballant sistemàticament en la recollida, anàlisi i automatització de la documentació local. La prioritat que la creació i actualització de la base de dades té dins els objectius del centre ha fet que la seva trajectòria i etapes, en aquests catorze anys, hagin estat condicionades pel procés de construcció de la base de dades i, especialment, per la metodologia emprada en la recollida de dades, que ha sofert una progressiva evolució i ha marcat les diferents fases del projecte.

En un primer moment, per la mateixa magnitud de la bibliografia local a processar, el SDHLC es plantejà centrar els esforços en el buidatge de la bibliografia local dipositada en les grans biblioteques catalanes, amb uns criteris de selecció restringits al període contemporani i excloent-ne el buidatge dels articles de revistes. Aquesta etapa, iniciada l'any 1987, conclou al desembre del 1993, amb la recollida de més de 35.000 referències, accessibles a través d'Internet des del començament del 1996. L'etapa va començar amb l'establiment d'unes tasques prioritàries: el disseny de la base de dades, l'establiment d'uns criteris de selecció que permetessin gestionar el gran volum d'informació existent i la planificació del treball de camp, seleccionant les biblioteques i els centres d'interès. Per portar-ho a terme es va comptar amb l'assessorament de tècnics i especialistes dels sectors informàtic i documental, i amb 26 llicenciats en història encarregats de seleccionar i analitzar els documents.

La mateixa dinàmica del projecte, la discussió i resolució dels problemes que es presentaven, va anar enriquint i perfeccionant el procés. Així, per exemple, va sorgir la necessitat d'elaborar eines de treball específiques, com el Tesauro d'Història de Catalunya, llenguatge documental emprat en la indexació i recuperació de la informació, que ens permetia definir aspectes particulars de la nostra història, o la creació del *Manual d'estil* de la base de dades. També es va fer necessari anar adaptant l'estructura de la base de dades al tipus d'informació que es recollia i al tipus d'usuari que la consultava.

El fet que la base de dades fos una realitat, possibilitava que el SDHLC establís convenis i intercanvis d'informació amb altres centres i entitats. En aquest sentit, cal destacar la col·laboració endegada l'any 1994 amb el Servei d'Informació Bibliogràfica de Llengua i Literatura Catalanes, dirigit pel Dr. Jordi Castellanos, i amb la Biblioteca de Catalunya, per a la realització conjunta de *Vides*, base de dades bibliogràfica sobre personatges rellevants de la cultura catalana contemporània, instal·lada a la mateixa Biblioteca de Catalunya. En aquest context se situa també la primera experiència del SDHLC en l'elaboració d'una bibliografia impresa.² D'altra banda, l'experiència adquirida pel SDHLC en el procés de creació de la base de dades va possibilitar l'assessorament a altres centres, la construcció d'aplicacions especialitzades, l'elaboració de mòduls de consulta o la formació en la utilització del programari CDS/ISIS. Aquest servei de suport tècnic continua essent una de les línies d'actuació del SDHLC.

Un cop finalitzada la primera etapa, un dels reptes d'aquest servei de documentació va ser l'apropament als productors i difusors d'aquesta informació, és a dir, dirigir-se a les comarques i als municipis per recollir directament, i de forma exhaustiva, la bibliografia local i poder actualitzar la base de dades. Aquesta nova metodologia pretenia resoldre la problemàtica específica de dispersió de la informació que té la bibliografia local. Per dur a terme aquest objectiu va sorgir la iniciativa de crear bases de dades restringides territorialment, que permetessin abordar en profunditat el buidatge de totes les comarques i localitats més importants. Això suposava completar tot el territori català a partir d'un progra-

Patrimoni

ma d'actuacions a llarg termini que oferia al projecte un nivell d'exhaustivitat no assolit en la primera fase; en aquesta nova etapa s'havia d'incorporar la bibliografia de tots els períodes històrics i incloure altres tipologies documentals.

Aquesta proposta es concretà inicialment en un projecte, consistent en la realització de les bases de dades de les comarques de l'àmbit provincial de Barcelona, i es materialitzà l'any 1994 en un conveni marc signat entre el SDHLC, la Diputació de Barcelona i la Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana. L'acord va establir que la Diputació de Barcelona assumia una part important del finançament dels projectes comarcals i proporcionava la infraestructura informàtica necessària per realitzar la difusió de la base de dades a través d'Internet i de la Xarxa de Biblioteques Populars de la província de Barcelona (xarxa VTLS). Per altra banda, la Coordinadora va assumir una tasca d'assessorament científic i de contacte amb els centres d'estudis locals interessats a formar-ne part. Finalment, el SDHLC, com a gestor i productor de la base de dades central, dirigí i centralitzà totes les tasques tècniques de les bases de dades comarcals.

Des d'aquest acord s'ha emprès anualment la construcció de les bases de dades corresponents a dues comarques i/o a un gran municipi.

El procés de creació d'aquestes bases de dades (vegeu la pàgina 36) va comportar la signatura d'un conveni de col·laboració entre les entitats participants (Diputació de Barcelona, UAB, centre d'estudi local de la Coordinadora i altres entitats locals). En alguns projectes, al finançament atorgat per la Diputació de Barcelona s'hi ha afegit l'aportat per diferents entitats locals (ajuntaments, consells comarcals, caixes d'estalvis). Els centres d'estudis locals adherits a la Coordinadora, com a bons coneixedors del territori, han assessorat sobre els centres d'informació i publicacions de la comarca, mentre que el SDHLC s'ha fet càrrec de la gestió tècnica i planificació del projecte: recollida de dades, normalització i difusió de la informació.

Amb l'elaboració de cada projecte s'estableixen els objectius a assolir. El SDHLC dissenya l'aplicació i aporta les referències sobre la comarca existents en la base de dades. El treball de camp se centra en els centres d'infor-

mació i publicacions periòdiques designats en el projecte. Les referències recollides en cada base de dades comarcal queden integrades en la base de dades central del Servei, nodrint-la i actualitzant-la (vegeu l'esquema de la pàgina 36). Això permet la seva difusió a través d'Internet (des de la web de la Diputació de Barcelona) i de la xarxa VTLS de biblioteques populars. D'altra banda, amb les dades recollides a cada comarca o municipi es dissenya una base de dades específica que queda instal·lada a diferents punts de consulta, on els ciutadans poden consultar de forma particular la informació local sobre el seu àmbit territorial.

Amb aquests projectes es realitza el gruix del treball de recerca bibliogràfica ja que comporta la selecció i buidatge retrospectiu de la bibliografia local de la comarca. Una vegada finalitzat el projecte, són els centres d'estudis i/o centres d'informació locals (a través de diferents mitjans) els que ens van subministrant les novetats anuals. Així, des del 1994 s'han realitzat les bases de dades de 10 comarques o municipis.

COMARCA O CIUTAT	NOMBRE DE REFERÈNCIES O ESTAT DEL PROJECTE
Anoia	en procés
Alt Penedès	2.804
Bages	8.000
Baix Llobregat	9.544
Barcelonès	en projecte
Berguedà	2.503
Garraf	3.245
Maresme	en projecte
Osona	5.065
Vallès Occidental	en procés
Vallès Oriental	4.460
Barcelona	en procés
L'Hospitalet de Llobregat	3.269
Sabadell	10.139
Terrassa	8.607

S'està treballant en aquests moments en la base de dades de l'Anoia, el Vallès Occidental i la ciutat de Barcelona (projecte en conveni amb l'Arxiu Municipal de Barcelona). Al llarg del període 2002-2003 es preveu realitzar les bases de dades del Maresme i el Barcelonès.

Els documents recollits amb aquesta metodologia de treball a través de la realització dels diferents projectes (prop de 50.000) s'han afegit als recollits durant la primera fase i conformen els 80.000 documents referenciats en el Fons d'Història Local. Aquests responen a la següent tipologia documental:

FONS D'HISTÒRIA LOCAL DE CATALUNYA. TIPOLOGIA DOCUMENTAL SEGONS EL NIVELL D'ANÀLISI

TIPUS DE DOCUMENT	NOMBRE DE REGISTRES
Monografies, fullets i inèdits	46.401
Tesis, tesines i treballs de recerca	818
Publicacions periòdiques	1.121
Articles de revista	23.349
Parts de monografies i comunicacions de congressos	7.928
Altres (mapes, plànols i material no text)	1.568
TOTAL	81.185

Cal destacar el gran nombre d'articles de revista incorporats en aquesta segona fase (procedents de 911 revistes buidades d'una manera exhaustiva o selectiva), que suposen una valuosa aportació a la base de dades ja que moltes vegades es tracta de publicacions locals que no tenen cabuda en els circuits de difusió convencionals i per tant són de difícil accés i recuperació.

■ TRES CARACTERÍSTICS I OBJECTIUS

La principal activitat del servei és la producció, actualització i difusió d'aquesta base de dades i a ella es dediquen el 90% dels recursos. Aquest fet és un tret que ens diferencia d'altres centres de documentació espe-

cialitzats: a diferència d'ells, el SDHLC és un servei de referència, és a dir, no és dipositari de documentació, no disposa d'un fons, sinó que selecciona, analitza i facilita l'accés selectiu a la informació local dipositada en les biblioteques i centres d'informació locals i generals als seus potencials usuaris (vegeu l'esquema de la pàgina 36).

Els principals objectius actuals del SDHLC estan condicionats per la voluntat de continuar amb la producció i difusió de la base de dades. Això suposa, d'una banda, una permanent actualització i manteniment de la base de dades i, d'altra banda, l'ampliació del projecte a noves àrees geogràfiques. Finalment, suposa la millora i l'ampliació dels sistemes de difusió.

El manteniment de la base de dades suposa actualitzar periòdicament, i en funció de les aportacions dels centres d'estudis amb els quals hem signat un conveni de col·laboració, les bases de dades comarcals i/o locals ja realitzades, així com completar la realització de les comarques de Barcelona que encara resten per cobrir (Maresme i Barcelonès). L'actualització implica recollir totes les novetats que es van produint a través de diferents canals: consulta de bases de dades (ISBN), catàlegs bibliogràfics i editorials o recepció de novetats en el Servei.

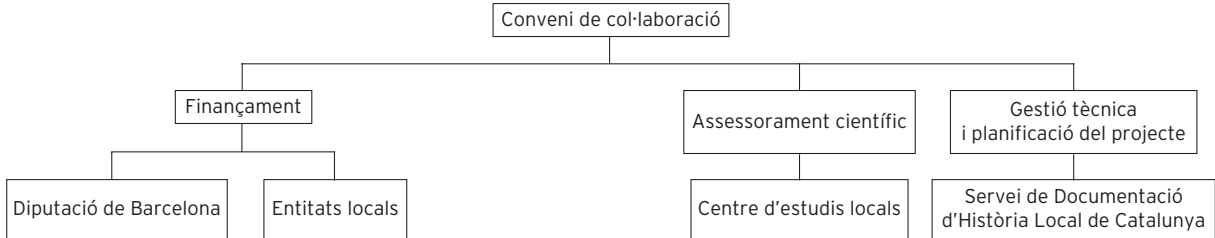
Com a resultat del treball realitzat en les diferents bases de dades locals i comarcals s'ha fet un buidatge retrospectiu de les principals revistes locals. Un dels reptes del Servei és tenir al dia el buidatge d'aquestes publicacions. Pel que fa a les publicacions científiques de caire més general, partint d'una selecció de publicacions (revistes d'història, geografia, urbanisme, etc.) seleccionem i analitzem aquells articles d'interès per al projecte.³

Finalment, un altre dels objectius del SDHLC, no menys important, és la millora de la difusió de la base de dades, facilitant-la, ampliant-la amb nous punts de consulta i obrint-la a nous canals, suports i usuaris. La consulta a la base de dades en aquests moments es pot realitzar a través de diferents sistemes i vies:

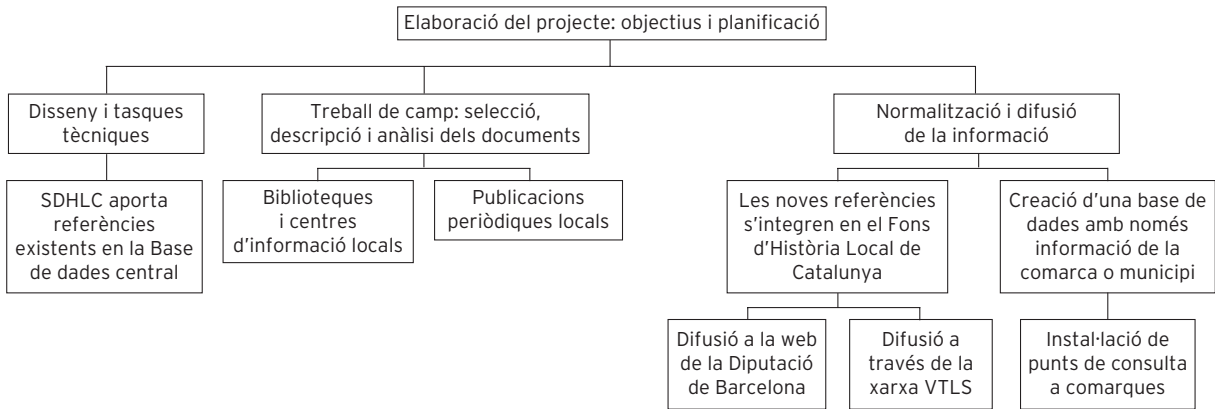
- Des d'Internet
  - a. Per mitjà de les pàgines web de la Diputació de Barcelona.

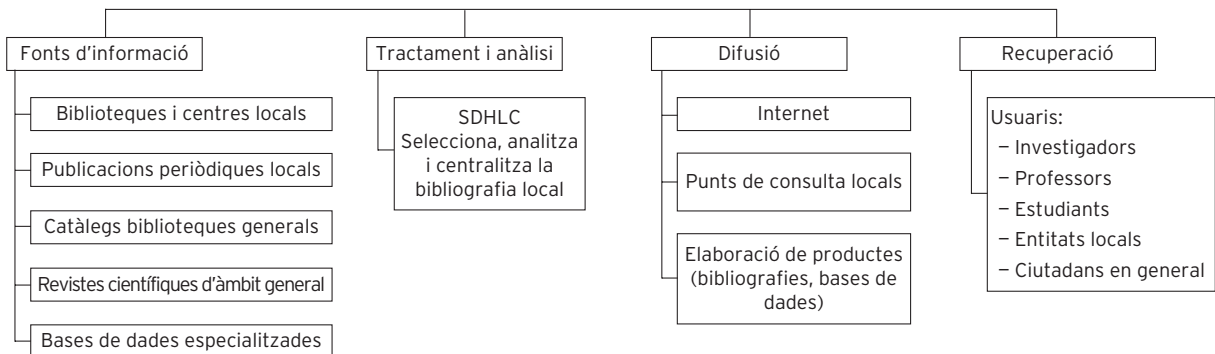
PROCÉS DE CREACIÓ DE BASES DE DADES LOCALS I COMARCALS (I)

PROCÉS DE CREACIÓ DE BASES DE DADES LOCALS I COMARCALS (II)

SISTEMA DOCUMENTAL DEL SDHLC

b. Per mitjà de la Biblioteca Digital de Catalunya del Consorci de Biblioteques Universitàries de Catalunya (CBUC). Des d'aquest accés la base de dades presenta una interfície de consulta molt amigable per a l'usuari no expert.

- Des de la xarxa VTLS.

- Des dels punts de consulta instal·lats a les comarques (a través del programari Winisis).

La base de dades també es pot consultar sota un altre programari a la seu del SDHLC (UAB).

Com a projecte de futur, s'està treballant en la possibilitat d'oferir les diferents bases de dades locals i comarcals a través d'Internet i de forma independent a la resta del Fons d'Història Local, fent-les accessibles a través dels servidors de les entitats locals participants en els projectes.

L'objectiu és arribar a l'espectre més ampli d'usuaris atès que la informació continguda en la base de dades té un caire enciclopèdic i pluridisciplinar. Abasta no només la disciplina de la història sinó que cobreix totes les ciències humanes i socials i aplega múltiples àmbits del coneixement: política, cultura, economia, religió, art, educació, tradicions populars, música, etc. Tant pot interessar als investigadors o erudits locals (estudis científics) com al professor o l'estudiant que prepara un treball docent (material didàctic), a les entitats locals (que hi trobaran memòries, reculls estadístics, programes, etc.), com en general a qualsevol ciutadà que tingui una necessitat d'informació sobre el seu municipi o comarca.

■ SERVEIS I REPTES DE FUTUR DEL SDHLC

Malgrat la dedicació, gairebé exclusiva, que el Servei dona a la producció i actualització de la base de dades, també s'ofereixen altres serveis:

- Atenció personalitzada en la consulta de la base de dades: adreçat principalment a investigadors. La consulta personalitzada realitzada pels tècnics del Servei garanteix una recuperació de la informació més exhaustiva i precisa. Això és possible gràcies al coneixement aprofundit del llenguatge documental i les prestacions del programari de Gestió de Bases de Dades on aquesta està im-

plementada, fet que permet l'elaboració de productes adequats a les necessitats de l'usuari: llistats impresos amb índexs, exportació de registres, etc.

- Elaboració de productes amb la informació continguda a la base de dades: a banda de la realització de bases de dades locals o comarcals, el Servei també realitza bibliografies temàtiques impreses i índexs de publicacions periòdiques (Plecs d'Història Local, Materials del Baix Llobregat).⁴

- Organització de fons bibliogràfics, disseny de bases de dades documentals i formació: l'experiència adquirida en l'elaboració de la base de dades i especialment el coneixement del programari CDS-ISIS permet oferir un servei d'assessorament en l'organització de fons bibliogràfics, disseny de bases de dades documentals o d'aplicacions específiques.⁵

- Actualització del Tesauro: un altre dels serveis oferts és el manteniment i actualització del Tesauro d'Història Local de Catalunya. Si bé és una eina associada a la base de dades, necessària per a la seva indexació i consulta, la publicació d'una primera versió l'any 1996 per part de la Diputació de Barcelona va proporcionar-li una difusió important i va convertir-lo en una eina de referència per a d'altres centres d'informació.⁶ Aquella primera versió ha estat actualitzada i superada per una de nova amb més de 3.500 descriptors que recullen ja la terminologia de tots els períodes històrics.

El gran repte de futur del SDHLC és estendre el projecte a la resta de l'àmbit català, tot implicant noves entitats i institucions, fins a completar el mapa de Catalunya. Per assolir-ho s'estan establint convenis de col·laboració científicotècnica amb la resta d'universitats catalanes amb la intenció de crear les seves pròpies bases de dades comarcals, tot seguint el model endegat a l'àmbit barceloní. La Universitat de Lleida, mitjançant la seva Unitat d'Història Contemporània, col·labora amb el projecte ja des de l'any 1998 amb la creació del Servei de Documentació d'Història Local de les Comarques de Lleida -sota la direcció de la Dra. Conxita Mir-, que ha permès trobar i gestionar els recursos per actualitzar i estendre el treball de selecció i anàlisi de la documentació local d'aquestes comarques.

Patrimoni

Aconseguir posar en marxa els projectes suposarà estendre una xarxa de bases de dades comarcals per cobrir tot el territori català, amb la voluntat de disposar d'una eina inèdita i innovadora a les nostres contrades que ajudi a consolidar aquesta infraestructura bàsica per a la recerca.

En l'actualitat s'està treballant en l'elaboració de la pàgina web del SDHLC, on es podrà disposar de tota la informació sobre les activitats del Servei i dels centres col·laboradors (centres d'estudis locals, biblioteques, arxius...), l'enllaç per a la consulta de la base de dades i una selecció d'adreces d'interès per a la història local. El principal desig del SDHLC és convertir aquest web en el punt de trobada d'estudiosos, centres i investigadors de la història local, tot oferint alguns dels serveis a través de la xarxa (assessorament i consultes personalitzades, difusió selectiva de la informació) i rebent i intercanviant informació i novetats.

El Servei és conscient que aquesta és només una petita aportació a la recuperació del patrimoni documental català. Segurament ara caldria vertebrar iniciatives com aquesta en el marc més general d'una política cultural impulsada des de les administracions que garantís la recuperació i accés a la documentació local.

NOTES

1 Per exemple, un document que tracta de l'Avalot de les faves del 1688 de Manresa serà difícil de localitzar si no conté aquests termes en el títol, ja que segurament ha estat agrupat en una categoria més genèrica, com podria ser «Revoltes antisenyorials».

2 Un acord amb el Consell Comarcal del Vallès Occidental va permetre la realització de l'edició de la bibliografia, recollida en aquells moments a la base de dades i ampliada per a l'ocasió, sobre la comarca del Vallès Occidental.

3 En aquest sentit, s'ha comptat amb l'existència de projectes similars en l'àmbit català i espanyol, i, per tant, s'ha intentat establir lligams de col·laboració amb altres centres per tal d'evitar la duplicat de feines i compartir costos de producció. Així, l'any 1996 el SDHLC va signar un conveni amb el Centro de Información y Documentación Científica (CINDOC) del CSIC, amb l'objectiu d'intercanviar registres bibliogràfics en format electrònic. Segons aquest acord, el SDHLC disposà dels articles sobre història de Catalunya de totes les revistes d'àmbit general o local, editades en territori català o espanyol, procedents de la base de dades del CINDOC. Aquests registres, que s'integraran progressivament a la base de dades, aportaran un valor afegit pel fet d'incorporar-hi totes les publicacions periòdiques d'àmbit català. Com a contrapartida, el CINDOC serà l'organisme difusor de la base de dades a la resta de l'estat espanyol.

4 Cal destacar l'elaboració de la Bibliografia sobre el Vallès Occidental (1994) o la Bibliografia sobre el Berguedà (en premsa, 2001).

5 Seria el cas de la base de dades bibliogràfica de la Fundació Utopia J. N. Garcia Nieto d'Estudis Socials del Baix Llobregat.

6 Aquest llenguatge documental és una eina viva que es va nodrint dels conceptes i termes presents en els documents. Així, l'obra editada l'any 1996 que recollia els termes d'història contemporània ha estat actualitzada i superada per una nova versió que compta amb més de 3.500 descriptors que recullen ja la terminologia de tots els períodes històrics. El manteniment i l'actualització d'aquest llenguatge afecta la indexació i recuperació de la informació continguda en la base de dades. A més, s'ha pogut constatar la seva aplicació en d'altres fons documentals de fora de Catalunya (centres d'estudis del País Valencià).